

Tablice rejestracyjne samochodów - jak to się zaczęło? (cz. 1)

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: środa, 02, marzec 2011 00:00

Rafał Rudka

Odśłony: 19765

Tablica rejestracyjna jest podstawowym wyposażeniem nie tylko każdego samochodu, ale także innych pojazdów. Na co dzień zdajemy się nie zwracać na nią uwagi, ale trudno wyobrazić sobie bez nich życia. Historia tablic rejestracyjnych rozpoczyna się wraz z historią motoryzacji, ale kiedy wprowadzono najstarsze?

Jak podaje portal bjb.w.interia.pl, pierwsze tablice rejestracyjne zostały wprowadzone najprawdopodobniej w Paryżu (Francja). Miało to miejsce w 1893 roku. Niektóre źródła podają, że w tym samym roku tablicę rejestracyjną wprowadził także stan Nowy Jork oraz stan Massachusetts (USA). Wprowadzono wtedy do użytku żelazne tabliczki z wybitym na nich numerem rejestracyjnym.

Trzy lata później kawałki plastiku z literami i cyframi wprowadzono w Niemczech. Z kolei w 1898 roku "drogową przepustkę" funkcjonującą w Holandii zastąpiła pierwsza ogólnokrajowa tablica rejestracyjna.

W Polsce pierwsze tablice rejestracyjne pojawiły się w 1922 roku na mocy rozporządzenia Ministra Robót Publicznych oraz Ministra Spraw Wewnętrznych. Znak rejestracyjny składał się z 1 lub 2 liter dla oznaczenia województwa, gdzie zarejestrowano pojazd oraz cyfr, wskazujących numer rejestracyjny. Litery były czerwone a cyfry czarne. Przednia tablica zawierała symbol miasta, natomiast tylna województwa. Rozróznięto wtedy podział tablic na samochodowe (z przodu jednorzędowa, z tyłu dwurzędowa), motocyklowe (w kształcie łuku), próbne, wojskowe, oraz co ciekawe specjalne tablice dla pojazdów Kolumny Zamkowej. Przykład poniżej.

W dniu 27 stycznia 1928 r. rozporządzenie ministerstw Robót Publicznych, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych znowelizowało system nieco zwiększając wymiary tablic samochodowych. Przykład poniżej.

Z kolei w roku 1937 r. ogłoszono zarządzenie Ministra Komunikacji oraz Spraw Wewnętrznych i Wojskowych wprowadzające nowy system tablic rejestracyjnych. Składały się z 6 białych znaków umieszczonych na czarnej tablicy. Oznaczenia te przetrwały do 1944 r. Przykład poniżej.

Po wojnie, pierwsze cywilne zasady wydawania oraz wyglądu tablic rejestracyjnych opisano w "Zarządzeniu Kierownika Resortu Komunikacji, Poczty i Telegrafów z dnia 11 września 1944 w sprawie znakowania pojazdów mechanicznych i sposobu wykonania tablic rejestracyjnych".

Zasady tworzenia numeru na tablicach z roku 1944 były prostą transformacją ustaleń z roku 1937: dla dziesięciu województw i m. st. Warszawa przydzielono określone zakresy liczb (tyle, że sześciocyfrowych), pozostawiając niezmiennione litery dla samochodów i taksówek. Przykład poniżej.

W ślad za zmianą podziału administracyjnego kraju na 15 województw w roku 1946 zarządzeniem Ministra Komunikacji, wydanym w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej i Ziemi Odzyskanych, wprowadzono nowy przydział liczb (tym razem pięciocyfrowych) dla nowych województw i m. st. Warszawa.

Numer na tablicy wzór 1946 miał więc postać taką samą jak na tablicy wzoru 1937, ale pod numerem widniała nazwa stolicy województwa napisana mniejszymi literami. Tablice były czarne z białymi znakami i białą obwódką.

Tablice rejestracyjne samochodów - jak to się zaczęło? (cz. 1)

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: środa, 02, marzec 2011 00:00

Rafał Rudka

Odslony: 19765

W roku 1950 ponownie zmieniono podział administracyjny kraju - wprowadzono 17 województw i dwa miasta wydzielone (Warszawa i Łódź). Minister Komunikacji wydał więc "Zarządzenie w sprawie wymiarów i wyglądu tablic rejestracyjnych oraz tablic ze znakami próbnymi". Pod numerem widniała, pełna nazwa stolicy województwa, jak na tablicach wzoru 1946.

19 czerwca 1956 roku rozpoczęła się nowa era polskich tablic rejestracyjnych. Minister Transportu Drogowego i Lotniczego, bez zmiany podziału administracyjnego kraju, wydał "Rozporządzenie w sprawie zasad rejestracji pojazdów i wyglądu tablic rejestracyjnych" i od tej pory miejsce rejestracji jest określane na polskich tablicach przy pomocy wyróżnika literowego. Przykład poniżej.

Tablice rejestracyjne wzór 1956 miały dwuliterowy wyróżnik miejsca rejestracji i czterocyfrowy numer. Każde z 17 województw (i dwa miasta wydzielone) miało swój wyróżnik województwa, będący pierwszą literą numeru.

Druga litera była wyróżnikiem powiatu lub miasta (dzielniczy w Warszawie i Łodzi). Pojazdy wojskowe zamiast wyróżnika województwa miały litery: D (samochody osobowe), U (pozostałe pojazdy) lub N (pojazdy WOP). Pojazdy milicji zamiast wyróżnika miały literę Y.

W połowie lat sześćdziesiątych zasoby numerów tworzonych wg zasad określonych w roku 1956 wyczerpywały się i z dniem 13 maja 1964 dodano nowy układ polegający na odwrotnej kolejności. Przykład 01-23-WA. Wprowadzono też wyróżnienie dla pojazdów obcokrajowców (druga litera Z) oraz dla pojazdów dyplomatów (żółte litery i cyfry).

W połowie lat siedemdziesiątych podzielono kraj na 49 województw. W ślad za tym Minister Komunikacji wydał „Rozporządzenie z dnia 15 marca 1976 w sprawie oznaczania pojazdów samochodowych i przyczep”, które wprowadzało nowe tablice rejestracyjne.

Tablice zwyczajne były różne w zależności od tego czy przeznaczone były dla samochodów użytkowników uspołecznionych czy nieuspołecznionych. Rozróżnienie to zlikwidowano dopiero w roku 1991. Tablice zwyczajne pojazdów użytkowników prywatnych miały człon trzy-literowy i człon czterocyfrowy. Tablice zwyczajne użytkowników uspołecznionych miały człon trzy-literowy i człon składający się z trzech cyfr i litery. Człon literowy składał się z dwuliterowego wyróżnika miejsca rejestracji (województwa) i trzeciej litery będącej częścią wyróżnika pojazdu. Niektóre województwa stosowały trzecią literę jako wyróżnik gminy lub dzielnicy. Przynajmniej w początkowym okresie.

Nowe tablice były nadal czarne z białymi znakami choć nieco większe od poprzednich. Wprowadzono też całkowicie nowy, bardziej czytelny, specyficznie polski krój liter i cyfr.

W latach dziewięćdziesiątych wskutek gwałtownego wzrostu ilości samochodów okazało się, że zasoby numerowe przyjętego systemu wyczerpują się. Wprowadzano, więc szereg modyfikacji poprzez dodanie nowych wyróżników dla województw z dużą ilością samochodów oraz rozszerzenie na wszystkie pojazdy oznakowania zastrzeżonego uprzednio dla pojazdów państwowych.

Tablice z roku 1976 obowiązują nadal i pojazdy z takimi tablicami można będzie spotykać na polskich drogach jeszcze przez wiele lat.

Tablice rejestracyjne samochodów - jak to się zaczęło? (cz. 1)

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: środa, 02, marzec 2011 00:00

Rafał Rudka

Odsłony: 19765

Więcej o historii wprowadzania w Polsce tablic rejestracyjnych przeczytacie Państwo w serwisie kierowanym do pracowników wydziałów komunikacji (w kolejnych dwóch tygodniach).

Źródło: bjb.w.interia.pl / fot. www.sxc.hu